

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-218/15

**Kriminaalasi,
milles süüdistavad on
Gianpaolo Paoletti jt**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Tribunale ordinario di Campobasso)

Eelotsusetaotlus — ELL artikkel 6 — Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 49 — Soodsama karistusõiguse tagasiulatuva kohaldamise põhimõte — Itaalia kodanikud, kes korraldasid Rumeenia kodanike ebaseadusliku sisenemise Itaalia territooriumile — Enne Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemist toime pandud teod — Rumeenia ühinemise mõju ebaseadusliku piiriületamise hõlbustamise süüteo — Liidu õiguse rakendamine — Euroopa Kohtu pädevus

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu (viies koda) 6. oktoobri 2016. aasta otsus

1. *Eelotsuse küsimused — Euroopa Kohtu pädevus — Piirid — Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõlgendamise taotlus — Riigisisene õiguslik olukord, millel on seos liidu õigusega — Euroopa Kohtu pädevus*

(ELTL artikkel 267; Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikli 51 lõige 1)

2. *Euroopa Liidu õigus — Põhimõtted — Kergema karistuse tagasiulatuva kohaldamise põhimõte — Põhimõte, mis kuulub liidu õiguse üldpõhimõtete hulka ja on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas*

(ELL artikli 6 lõige 3; Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikli 49 lõige 1)

3. *Euroopa Liidu õigus — Põhimõtted — Kergema karistuse tagasiulatuva kohaldamise põhimõte — Kohaldamise tingimused*

(ELL artikli 6 lõige 3; Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikli 49 lõige 1)

4. *Piirikontroll, varjupaik ja sisseränne — Sisserändepoliitika — Ebaseaduslikule piiriületamisele, transiidile ja riigis viibimisele kaasaaitamise tõkestamine — Kriminaalkaristuse mõistmine isikutele, kes on toime pannud ebaseadusliku piiriületamise hõlbustamise süüteo teise liikmesriigi kodanike huvides — Enne selle liikmesriigi Euroopa Liiduga ühinemist toime pandud teod — Süütegude ja karistuste seaduses sätestatuse põhimõtte rikkumine — Puudumine*

(ELL artikkel 6; Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikkel 49; nõukogu direktiiv 2002/90, artiklid 1 ja 3; nõukogu raamotsus 2002/946, artikli 1 lõige 1)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 13–20)

2. Soodsama karistusõiguse tagasiulatava kohaldamise põhimõte, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 49 lõikes 1, on sellisena liidu esmase õiguse osa. Isegi enne seda, kui jõustus Lissaboni leping, millega hartale anti aluslepingutega samaväärne õigusjõud, on kohus selgitanud, et see põhimõte tuleneb liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest ja järelikult tuleb seda pidada kuuluvaks liidu õiguse üldpõhimõtete hulka, mida liikmesriigi kohtul tuleb siseriikliku õiguse kohaldamisel järgida.

(vt punkt 25)

3. Soodsama karistusõiguse kohaldamine eeldab tingimata ühe seaduse ajalist järgnemist teisele ja põhineb järeldusel, et seadusandja on muutnud oma seisukohta kas teo karistusõigusliku kvalifitseerimise või rikkumise eest määratava karistuse osas.

(vt punkt 27)

4. ELL artiklit 6 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 49 tuleb tõlgendada nii, et riigi ühinemine Euroopa Liiduga ei takista teisel liikmesriigil kriminaalkaristuse määramist isikutele, kes enne ühinemist on esimese riigi kodanike huvides toime pannud ebaseadusliku piiriületamise hõlbustamise süüteo.

Nimelt liikmesriigi karistusõiguse normid, mis näevad ebaseadusliku piiriületuse hõlbustamise eest karistuseks ette vangistuse kooskõlas direktiivi 2002/90, millega määratletakse kaasaaitamine ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele, artikliga 3 ja raamotsuse 2002/946, millega tugevdatakse karistusõiguslikku raamistikku, et tõkestada ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele kaasaaitamist, artikliga 1, mis näevad ette, et sellise õigusrikkumise eest tuleb määrata tõhus, proportsionaalne ja hoiatav karistus, osutavad mitte kolmandate riikide kodanikele, kes sisenevad ebaseaduslikult liikmesriigi territooriumile ja elavad seal ilma elamisloata, vaid isikutele, kes hõlbustavad nende kodanike riigi territooriumile sisenemist ja seal elamist. Ainuüksi asjaolu, et need kodanikud on pärast ebaseaduslikku piiriületust saanud liidu kodanikeks tänu oma päritoluriigi ühinemisele Euroopa Liiduga, ei saa mõjutada kriminaalmenetlust, mida on alustatud isikute suhtes, kes hõlbustavad ebaseaduslikku piiriületust.

Liidu kodakondsuse selline omandamine on faktiline olukord, mis ei saa muuta ebaseadusliku piiriületamise hõlbustamise süüteokoosseisu tunnuseid.

Viidatud direktiivis ega mitte üheski muus liidu õigusaktis ei ole ühtki sätet, mis võimaldaks asuda seisukohale, et liidu kodakondsuse saamisega peab ära langema rikkumine, mille on toime pannud süüdistatavad, kes tegelesid tööjõuga kaubitsemisega. Vastupidi otsustada tähendaks selle kaubitsemise edendamist niipea, kui riik alustab liiduga ühinemise protsessi, sest kaubitsejatele oleks tagatud kindlustunne, et nad saavad seejärel puutumatus. Saavutatav eesmärk oleks sel juhul liidu seadusandja taotletud eesmärgile vastupidine.

(vt punktid 32–34, 36, 42 ja resolutsioon)